

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA REVIIJA, KI ŠE IZHAJA

PLANINSKI

U E S T N I K

12
2021

TEMA MESECA

Snežni plazovi

Z NAMI NA POT

Dachstein

3,90 €

IZ PLANINSKE ZALOŽBE – **AKCIJA**

PLEZALNA TEHNIKA, Marjan Keršič - Belač

„Kako so tole včasih lezli?“, „Kdo ve, ali se res da abzajlat z dilferjem?“ Podobna vprašanja so vzbudila idejo, da bi bilo smiselno obuditi pozabljeno in izgubljeno Belačevo Plezalno tehniko. Nova izdaja te knjige Marjana Keršiča - Belača naj bo poklon in spomin dekletom in fantom, ženam in možem, ki so v težkih časih orali ledino povojnega alpinizma, generaciji, ki zdaj dan za dnem dokončno odhaja in postaja del zgodovine slovenskega alpinizma. Novemu rodu, ki je to slavo ponesel v svet, mladenkam in mladeničem, ki se šele podajajo na pot, pa z željo, da ne pozabijo korenin.

Format: 235 x 165 mm; 133 strani, trda vezava

CENA: V času od 15. 12. 2021 do 15. 1. 2022 lahko Plezalno tehniko kupite po akcijski ceni s 50-odstotnim popustom: 9,99 €* (redna cena: 19,99 €*).

*DDV je vračunan v ceno. Stroške poštnine plača naročnik.

NOVO V PLANINSKI TRGOVINI

NA MEJI, Iztok Tomazin

Knjiga Iztoka Tomazina *Na meji* pripoveduje o svobodi, takih in drugačnih mejah. Tako o odvečnih in potrebnih - ki jih želimo presegati, in takih, ki jih za nobeno ceno ne bomo. Zgodbe so pisane v avtobiografskem slogu in se odvijajo tudi v tujih gorstvih, večina jih je pa vendarle povezana s Karavankami, naravnim gorovjem z umetno mejo in številnimi ilegalnimi prehodi in z njimi povezanim tihotapstvom. A vedno v značilnem hribovskem kontekstu.

Knjiga *Na meji* je pisan preplet avtorjeve vsestranskosti, zato bo potešila privržence napetega branja in tudi literarne sladokusce.

Format: 165 x 240 mm, 232 strani, integralna šivana vezava.

Vabljeni k nakupu!

I N F O R M A C I J E · N A K U P · N A R O Č I L A

PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE, PLANINSKA TRGOVINA PZS

NA SEDEŽU Ob železnici 30a, Ljubljana, v času uradnih ur
(v ponedeljek in četrtek od 9. do 15. ure, sredo od 9. do 17. ure, petek od 9. do 13. ure; odmor za malico: 10.30–11.00).

PO POŠTI p. p. 214, SI-1001 Ljubljana

PO TELEFONU 01 43 45 684 v času uradnih ur brezplačna telefonska številka 080 1893 (24 ur na dan, vse dni v letu)

PO FAKSU 01 43 45 691

E-NAROČILA trgovina@pzs.si ali spletna trgovina PZS: <http://trgovina.pzs.si>.

SLOVENSKI PLANINSKI MUZEJ

Triglavska cesta 49, 4281 Mojstrana • telefon: 08 380 67 30 • faks: 04 589 10 35 • e-naročila: info@planinskimuzej.si

IZDAJATELJI IN ZALOŽNIK:

Planinska zveza Slovenije

ISSN 0350-4344

Izhaja osemnajstega v mesecu.

Planinski vestnik objavlja izvirne prispevke, ki še niso bili objavljeni nikjer drugje.
121. letnik

NASLOV UREDNIŠTVA:

Planinska zveza Slovenije

Uredništvo Planinskega vestnika

Ob železnici 30a, p. p. 214

SI-1001 Ljubljana

T: 01 434 56 90, F: 01 434 56 91

E: pv@pzs.si

www.planinskivestnik.com

www.pvkazalo.si

www.facebook.com/planinskivestnik

ODGOVORNI UREDNIK:

Vladimir Habjan

UREDNIŠKI ODBOR:

Emil Pevec (tehnični urednik), Marta Krejan Čokl,
Zdenka Mihelič, Irena Mušič Habjan, Mateja Pate,
Dušan Škodič, Tina Leskošek, Mire Steinbuch

ZUNANJI SODELAVCI:

Peter Šilak, Mitja Filipič, Jurij Ravnik

LEKTORIRANJE:

Marta Krejan Čokl, Mira Hladnik, Vera Šeško,
Sonja Čokl, Darja Horvatič (korektorica)

OBLIKOVANJE:

Mojca Dariš

GRAFIČNA PRIPRAVA IN TISK:

Schwarz print, d. o. o.

Tiskano na NEO MATT papirju, Triglav papir

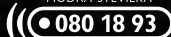
NAKLADA: 4500 izvodov

Prispevke, napisane z računalnikom, pošiljajte po elektronskem mediju na naslov uredništva ali na elektronski naslov. Poslanih prispevkov ne vračamo. Uredništvo si pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Mnenje avtorjev ni nujno tudi mnenje uredništva in PZS. Kopiranje revije ali posameznih delov brez privolitve izdajatelja ni dovoljeno.

Naročanje:

Po pošti na naslov: Planinska zveza Slovenije,
Ob železnici 30a, p. p. 214, SI-1001 Ljubljana,
po elektronski pošti na naslov: pv@pzs.si ali
po telefonu 080 1893 (24 ur na dan) in na naslovu:
<https://clanarina.pzs.si/vestnik.php>.

MODRA ŠTEVILKA

Transakcijski račun PZS:

IBAN: SI56 6100 0001 6522 551

SWIFT: HDLSI22

DELAVSKA HRANILNICA D.D. LJUBLJANA

Naročnina 39 EUR, 63 EUR za tujino, posamezna številka 3,90 EUR. Člani PZS so upravičeni do 25 % popusta na letno naročnino Planinskega vestnika. Reklamacije upoštevamo dva meseca po izidu številke. Ob spremembi naslova navedite tudi stari naslov. Upoštevamo samo pisne odpovedi do 1. decembra za prihodnje leto.

Program informiranja o planinski dejavnosti sofinancirata Ministrstvo za šolstvo in šport RS in Fundacija za financiranje športnih organizacij v RS.

Fundacija za šport

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI

Štenar, Kríž, Dolkova špica in Škrlatica

Foto Dan Briški

Uredništvo *Planinskega vestnika* skrbno preverja vse članke in točnost v reviji objavljenih opisov poti, ki praviloma vključujejo opozorila na nevarnosti in možne pasti obiskovanja gora. Žal pa je vsak opis vedno subjektiven, poleg tega se objektivne težave na terenu lahko spreminjajo iz dneva v dan, celo iz ure v uro. Zato uredništvo revije in Planinska zveza Slovenije ne moreta prevzeti nobene odgovornosti za morebitne poškodbe ali materialno škodo, ki bi jih utrpel kdorkoli zaradi hoje in plezanja po gorah po navodilih iz te revije.

Slovesno za nazaj, neznanka za naprej

Letos se je zimska sezona v gorah začela dokaj zgodaj. Že oktobra je visokogorje pobelil sneg, konec novembra pa je prišla tista prava pošiljka, ki s hribov zlepa ne bo izginila. Že ob prvi belini so se ljubitelji turnega smučanja zagnali v brege – sam sem bil konec novembra priča nekemu, ki se je vozil po travah s Kamniškega vrha ... Priznam, da sam nisem med tako zagnanimi, sem bolj kopni *hribovc*, zdi se mi, da smo ljubitelji kopnega sveta kar prikrajšani, saj je zimska sezona vsako leto precej daljša kot kopna. Kar spomnimo se obilne snežne odeje, ki se je lansko zimo zavlekla tja do konca letošnjega junija in kopno sezono krepko skrajšala.

Kakor koli, zima je tu in mi ji še kako sledimo tudi z našimi vsebinami. Decembrska številka je tako z redkimi izjemami skoraj popolnoma zimska. Že uvodna tema je povsem snežna, ali če hočete – plazovita, kajti predstavljamo uporabne novosti projekta CROSSRISK. O tem smo nekaj že pisali pred dvema letoma v novembrski številki *Planinskega vestnika* (str. 50–53), tokrat pa smo projekt predstavili še podrobneje. Predvsem smo se osredotočili na spletne možnosti, saj – kot pravi avtor, poznavalec snega in plazov, Miha Pavšek – nam današnje informacijske tehnologije in spletna orodja omogočajo, da lahko naredimo praktično vse z domačega naslanjača. Svetujem vam, da si temo podrobno preberete, predvsem pa naj vam uporaba vseh mogočih spletnih prikazov preide v navado pred vsako turo. V nadaljevanju predstavljamo še obsežen test plazovnih nahrbtnikov, kjer si lahko izberete ravno pravejšega zase. Kot vedno primerjamo tehnično primernost izdelka, dosegljivost in ceno. Snežno paletu zaključuje prispevek o vertikalni sondaži, to je grafični prikaz meteorološke meritve višinskega prereza ozračja, ki nam razkrije pomembne informacije za primernejšo izbiro cilja naše ture. Izobraževalnih tem je torej cela paleta in prav je tako.

Letošnje leto je bilo za nas nekaj posebnega. Gotovo se boste še spomnili, da je revija pozno poleti prejela visoko državno odlikovanje. To je bil za izdajatelja – Planinsko zvezo in tudi za uredništvo velik dogodek, ki zlepa ne bo šel v pozabo, šel bo v zgodovino. Mislim, da vseh priznanj revije do zdaj še nisem konkretnje navedel, zato bom to storil zdaj. Leta 1927 je Njegovo Veličanstvo kralj Aleksander I. urednika Stanka Tominška odlikoval z redom Sv. Save III. stopnje. Leta 1965 je bil *Planinski vestnik* odlikovan z Bloudkovo nagrado, ki jo je podelil Izvršni odbor Zveze za telesno kulturo Slovenije. 29. novembra 1969 je Lovska zveza Slovenije odlikovala *Planinski vestnik* z Redom za lovske zasluge II. stopnje. Leta 1975 je bil *Planinski vestnik* z ukazom predsednika republike Josipa Broza – Tita ob 80-letnici izhajanja za poseben prispevek k razvoju planinstva v Sloveniji odlikovan z redom zaslug za narod s srebrnimi žarki. To je vse, kar nam je uspelo izbrskati iz zgodovine. Ni veliko, malo pa tudi ne. Tudi sam sem letos praznoval, saj sem ravno v času prejema odlikovanja dopolnil dvajseto leto urednikovanja. Velik korak za človeka, drobec za 126-letno revijo.

Če smo letos praznovali, pa nas je konec leta krepko stisnil za vrat, namreč tiskar nas je seznanil s podražitvami – od prevozov in papirja do vezave. Moram priznati, da v svoji dvajsetletni praksi tako visokega povečanja cen ne pomnim niti ga sam najbolj ne razumem. Ampak dejstva so takšna in ni bilo druge kot preračunati vse možne variante. Izkazalo se je, da je dvig cen revije in naročnine nujen. Žal mi je za to, a drugega, boljšega izhoda ne vidimo. Kakor koli, želim vam lepe praznike konec meseca, predvsem pa čim varnejšo pot v gorah. In naj vam naši napotki koristijo!

Vladimir Habjan

UVODNIK

1 Slovesno za nazaj, neznanka za naprej

Vladimir Habjan

TEMA MESECA

4 Nove vremenske informacije in opozorila za planince

Miha Pavšek

10 Vremenske in plazovne informacije na enem mestu

Miha Pavšek

15 Uporabniški ocvirki projekta CROSSRISK

Miha Pavšek

ALPINIZEM

20 Minuta modrosti

Miha Praprotnik

DOŽIVLJAJI

26 Tesnoba in radost

Marjan Bradeško

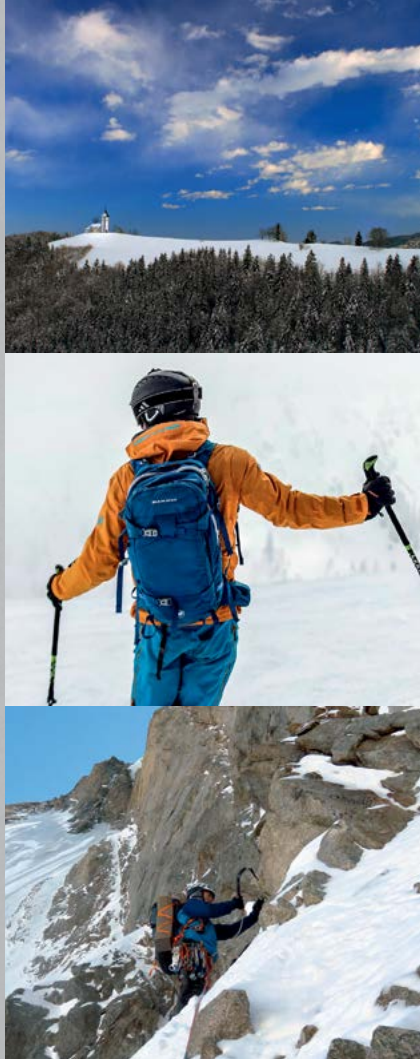

*Višji je vrh, lepši je razgled. Več preberemo, širše je obzorje.
Planinski vestnik vam že od leta 1895 na svoj način ponuja čudovite
razglede in širi obzorja. Dovolite mu, da to počne tudi v letu 2022.*

Vesel božič in srečno novo leto!

- Z NAMI NA POT**
- 33 **Najvišji vrh avstrijske Štajerske**
Andrej Mašera
- PLANINČKOV KOTIČEK**
- 43 **Razvozлана skrivnost izginulih copat**
Kristina Menih
- PLANINSKA ZGODOVINA**
- 46 **Nekoč Dom Marije Terezije**
Dušan Škodič
- KORONSKI ZGODBI**
- 50 **Le kam bi šla**
Matjaž Čuk
- 52 **Uodnik Franc**
Urška Ameršek
- FOTONATEČAJ**
- 54 **Zmagovalci fotonatečaja #LjubimGore 2021**

- TEST PLAZOVNIH NAHRBTNIKOV**
- 56 **Baloni na mrzel zrak**
Aljaž Anderle
- UREME**
- 66 **Interpretacija meteoroloških meritev**
Veronika Hladnik Zakotnik
- 68 **NOVICE IZ VERTIKALE**
- 71 **ŠPORTNOPEZALNE NOVICE**
- 71 **LITERATURA**
- 75 **PISMA BRALCEV**
- 76 **PLANINSKA ORGANIZACIJA**
- 79 **FILM**
- 80 **U SPOMIN**

**USEBINE USEH
PLANINSKIH VESTNIKOV
OD LETA 1895 DALJE NA
WWW.PUKAZALO.SI**

Dragi naročniki in naročnice Planinskega vestnika

Leta bo kmalu konec. Da bo december čim manj obremenjen, vam že zdaj sporočamo, da bomo položnice za letno naročnino na Planinski vestnik poslali februarja 2022. Do konca januarja 2022 pa lahko izkoristite možnost za cenejšo naročnino na revijo, kajti tudi naslednje leto bo za člane PZS veljal **25-odstotni popust. Kako do tega popusta?**

Do konca januarja 2022 sklenite ali podaljšajte svoje članstvo v izbranem planinskem društvu in na položnici bo upoštevan 25-odstotni članski popust.

Ob včlanitvi boste upravičeni tudi do drugih ugodnosti, ki vam jih prinaša članstvo v eni največjih in najbolj množičnih organizacij v Sloveniji.

Planinsko članarino lahko uredite v izbranem PD, na sedežu PZS ali na spletu (<https://clanarina.pzs.si>). Več informacij dobite na 01 43 45 690, pv@pzs.si, www.pzs.si. V prijetno družbo, ki jo združuje ljubezen do hribov, pa lahko povabite tudi svojega najboljšega prijatelja, sorodnika ali simpatijo: podarite mu celoletno (ali polletno) naročnino na Planinski vestnik in mu na izviren način zaželite srečno in zdravo novo leto 2022 ter varen korak na vseh njegovih in vajinih skupnih poteh.

Prvim dvajsetim novim naročnikom bomo podarili večnamenski trak PZS.

